

Ponsatí com a símptoma

«Al Consell li costa desplegar la institucionalitat republicana en el moment en què, més que mai, el Govern aposta inequívocament per la gestió»

El 29 de febrer del 2020, a Perpinyà, Clara Ponsatí va proclamar des de l'escenari que la taula de diàleg era una "enganyifa" (<https://www.naciodigital.cat/noticia/197297/ponsati/proclama/des/perpinya/taula/dialeg/es/enganyifa>). Cap sorpresa, perquè la seva posició era -i és- coneguda. La intervenció de l'exconsellera d'Ensenyament va ser aplaudida per dirigents de Junts, com ara Albert Batet, cap de files al Parlament, que des d'uns metres de l'escenari va fer aquest tuit: "Ponsatí marca el camí". Feia només tres dies que Quim Torra, independent integrant a les llistes de Junts i escollit per Carles Puigdemont com a successor, s'havia assegut davant Pedro Sánchez a la Moncloa en la primera reunió de la mesa de negociació amb l'Estat. L'acte de Perpinyà va exemplificar fins a quin punt sectors de l'independentisme han normalitzat una certa dissonància cognitiva.

Ponsatí mai ha amagat què pensa. A les reunions del Govern durant la tardor del 2017 sempre va deixar clar que calia declarar la independència, i es mostrava crítica amb els posicionaments contemporitzadors que proliferaven dins l'executiu. Amb el pas dels mesos, ja a l'exili, va fixar el concepte de la cèlebre "catxa" per definir què va passar abans, durant i després del referèndum de l'1-O. I ara, ja amb l'escó d'eurodiputada assegurat fins al 2024, ha decidit fer públic que havia marxat dels òrgans governamentals del Consell per la República (<https://www.naciodigital.cat/noticia/223976/ponsati-deixa-consell-per-la-republica>). "Lamento que un instrument com el Consell, que podria ser útil per reprendre la via cap a la independència i fer efectiu el mandat de l'1-O, operi supeditat a les dinàmiques de la política i el govern autonòmics", assenyalava en el tercer punt del comunicat emès a Twitter aquest dimarts.

L'organisme establert a l'exili es va convertir en protagonista de les negociacions per formar a Govern entre ERC i Junts, però en l'acord final només hi apareix en una ocasió, per certificar que la direcció estratègica del procés s'hi podrà integrar quan acabi el procés de reformulació interna. És obvi que els republicans no s'han cregut el Consell des del primer dia -Marta Rovira no s'hi ha integrat mai, malgrat ser a l'exili-, i que la CUP tampoc s'hi ha implicat. No hi ha ajudat, segurament, que a l'òrgan se'l revestís d'una institucionalitat superior als partits i que, des de l'inici, hagi estat presidit per Puigdemont, que també és líder de Junts i va encapçalar les llistes al Parlament.

Tampoc ha ajudat l'ajornament continu dels processos per desplegar els òrgans interns, com ara l'assemblea de representants. Quan es va posar oficialment en marxa el Consell -que prové, convé no oblidar-ho, de l'acord entre ERC i Junts que va fer possible la investidura de Torra-, l'objectiu fixat va ser el d'arribar al milió de registrats, i de moment n'hi ha 98.553, segons les últimes dades disponibles. Es dona la paradoxa, a banda, que un organisme com aquest, pensat per desplegar la institucionalitat republicana davant les traves de l'Estat, més li costa accelerar en un moment en què el Govern està més centrat que mai, en l'última dècada, en la gestió i l'entesa amb l'Estat. Tot i el seu protagonisme -possiblement no buscat des de l'exili- en la negociació per desencallar la investidura de Pere Aragonès, ara ningú té pressa per reformular-lo (<https://www.naciodigital.cat/noticia/217966/consell-republica-obre-reformular-cupula-desencallar-investidura>).

És probable que a ERC ja li serveixi, perquè busca no generar cap ombra a Aragonès -i Puigdemont, sens dubte, ho seria si s'ho proposés, que tampoc és el cas-, mentre que la situació per a Junts és més delicada. Ha passat, en pocs mesos, de defensar una bifurcació institucional (<https://www.naciodigital.cat/noticia/217883/junts-reclama-aragones-renuncii-segona-volta>

investidura-fins-no-hagi-acord), a cavall de Palau i Waterloo, a haver rebaixat les exigències públiques per allotjar la direcció estratègica dins del Consell. De moment, l'organisme deixarà passar la Diada, que enguany uneix l'11-S amb l'1-O i tindrà un to crític amb el Govern i amb els partits que l'integren, abans d'escollir els membres de l'assemblea de representants. Pràcticament tres anys després de presentar-se a Brussel·les, el Consell és víctima de tots els mals que han afectat la política -interior- catalana.